

Project XX in Delft

4P tetraëder

Aan de triple-P (People, Planet, Profit) heeft Kees Duijvestein een vierde P toegevoegd. Deze P staat in de gebouwde omgeving voor Project met als thema's ruimtelijke kwaliteit, relaties door de schalen heen, flexibiliteit, diversiteit, evenwicht en schoonheid. Bij beleidsontwikkeling staat de P voor Proces en bij Productontwikkeling voor Product.

De tetraëder die zo ontstaat kan gebruikt worden binnen een plan of ontwikkeling om het belang van de verschillende kwaliteiten, van de onderliggende thema's en relaties aan te geven. De kwaliteit die het belangrijkste wordt geacht komt in de top, maar zal altijd gesteund moeten worden door de andere kwaliteiten.

100 procent

Zoals het er nu laat uitzien, scoort de woning van Jouke Post een Cradle to Cradle-percentage van 89,4 procent. Is die beoordeling van het C2C-percentage afgestemd met EPEA, het instituut van een van de Cradle to Cradle-grondleggers Michael Braungart? Post vertelt dat dit niet het geval is.

"Ik heb diverse malen met ze om tafel gezeten, maar er is uiteindelijk geen inhoudelijke samenwerking uitgekomen. Eigenlijk zeggen we als lab: 'we helpen de mensen op weg naar Cradle to Cradle, waarbij je een bepaald percentage kunt realiseren. Vervolgens kun je voor de volle honderd procent naar EPEA.'"

Gedonder

Een sleutel in het bouwproces van de Cradle to Cradle-woning is de aannemer. Post: "We hebben gesproken met vier niet al te grote aannemers. De ervaring leert dat we bij echt innovatieve projecten vaak gedonder hebben. Door een niet al te grote aannemer te kiezen, kunnen we goed sturen in het proces."

Een cruciale component voor een goede Cradle to Cradle-score ligt in de toe te passen materialen. "Energetisch is het allemaal prima op te lossen. Ook de ventilatie, daglichttoetreding en wateropvang zijn overkomelijke problemen. Het uitzoeken wat de herkomst van de materialen is, is het meest arbeidsintensief."

Post laat een stapel dakplaten zien. "Met het laboratorium analyseren we alle materialen van een dakplaat. Lijm is hier vaak een punt. Daar willen of kunnen de fabrikanten dan niets over zeggen. Wij geven dan aan: 'we willen een plaat met andere lijm'. Maar dat willen de fabrikanten natuurlijk niet. Zoiets vergt vele jaren onderzoek voordat het is uitontwikkeld en je het in de markt kunt zetten."

Toch kijkt Post hier niet negatief tegenaan. "Er is bij de fabrikanten een groeiend besef dat ze het anders moeten gaan doen. Ze zijn ook steeds meer bereid om mee te ontwikkelen." ●